

GÁLATAS

Saludo

1 ¹Núa Pablo nubànùacué pirí cuyàluta. Apóstolca núa, Dios ibànùèrica nucàlidacaténá itàacái wenàiwicanái irí. Càmitaté wenàiwica níái càì imàaca núa apóstolpiná càmitaté nacái wenàiwica níái càì ibànùa núa nucàlidacaténá Dios itàacái. Néese yái Jesucristoca yácata ibànùèrica núa. Idéca nacái Dios ibànùaca núa, yái Wáaniri Dios imichàidéericaté Jesucristo yéetácáisi íicha. ²Macáita níái wéenánaica núapichéeyéica yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, nawàwalicuéca pía. Nubànùacué pirí cuyàluta píacué macáita yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái ìwacáidáyaquéeyéicawa yàcalé imanùbaca Galacia yàasu cáli íinatéeyéica ìyaca. ³Nusutácué Wáaniri Dios íicha pirípinácué, Wáiwacali Jesucristo nacái namànínapínácué pirí cayábéeri mawèníiri iyú namàcáanápínácué nacái pìyaca matuíbanáiri iyú. ⁴Yái Jesucristo imàacacaté ícáucawa yéetácáténáwa wáichawalíná, ipíchaná Dios yùuwichàidaca wía wabáyawaná ìwalísewa. Càité Jesucristo imànica iwasàacaténá wía íicha yái báawéeri èerica càide iyúwaté Wáaniri Dios iwàwáaná imànica walí, yái Wacuèriná Diosca. ⁵Íiná wàacué Dios irí cayábéeri càiripináta, yái cachàíníiri ííwítáiseca ìyéerica chènuniré cáimiétaquéeri iyú, icànéeri nacái icamaláná mèlumèlúiri irícuwa! Báisíta, amén.

No hay otro mensaje de salvación

⁶Máinícué achúmaca nuwàwa nuínáidacawa nuémìaca piináwaná ìwali, càulenáca nacái nuebáidaca yái náimáanáca pìwalicué pìwènúadacasacué píiwítáisewa caquialéta Dios íicha. Dios idéca imáidacuéca pía yéewanápínácué Cristo imànica pirí cayábéeri mawèníiri

iyú quéwa pidécuéca piwènúadaca píiwitáisewa peebáidacaténácué cachìwéeri tàacáisi áibanái ímérica ìwali iwasàanápínásacué pía Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha. ⁷Quéwa canáca áiba tàacáisi báisiiri iwasèeripináca wía Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha. Néese nàyaca meedá áibanái píatalécué imèniadéeyéicuéca pía cachìwéeri tàacáisi iyú íná báawaca píiwitáise píapichawáaca. Nawàwa nacái nawènúadaca Dios itàacái báawacaténá namànicani, yái tàacáisi icàlidéerica Cristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha. ⁸Quéwa, péemiàcué cayába, áibanácaalí icàlidacué pirí áiba tàacáisi méetàuculéeri ícha yái wacàlidéericatécué pirí, yásí Dios yùuwichàidacani càiripináta. Càita nacái nucàlidacaalícué pirí áiba tàacáisi, yásí Dios yùuwichàidaca núa càiripináta. Càita nacái chènuníiséeri ángel icàlidacaalícué pirí áiba tàacáisi, yásí Dios yùuwichàidacani càiripináta. ⁹Nudéca nucàlidacuéca piríni quéwa siùcade nucàlidacuéca pirí àniwani: Aibacaalí icàlidacué pirí áiba tàacáisi méetàuculéeri ícha yái wacàlidéericatécué pirí, yá Dios yùuwichàidéeripiná càiripináta.

¹⁰Càmita quirínama nucutá cayábacaténá meedá wenàiwicanái iicáca núa, néese nucutáca cayábacaténá Dios iicáca yái numànírica. Ìnúalimáidacaalí mamáalàacata numànica meedá càide iyúwa casíimáiná wenàiwicanái iicácatá, néese càmita Cristo yàasu wenàiwica núatá!

Cómo llegó Pablo a ser apóstol

¹¹Píacué nuénánáica, nuwàwacué píalíacawa ìwali yái tàacáisi nucàlidéericuéca pirí Jesucristo ìwali, yái tàacáisi ímérica Jesucristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha. Càmitaté èeri mìnánái níái càì ichùnìaca yái tàacáisi náalíacái iyúwa. ¹²Càmítaté wenàiwicanái níái càì imàaca nulí yái tàacáisica. Càmita nacái néewáida núa càì. Néese Jesucristocata yái imàaquéerica núalíacawa nucàlidacaténá wenàiwicanái iríni.

¹³Pidécuéca péemiaca nuináwaná ìwali càinácaalíté numànica bàaluité nuèpunícaalítéwa càide iyúwa judíonái yéewáidáaná. Píalíacuéwa nuuwichàidacaté Dios yàasu wenàiwica mamáalàacata, máini báawéeri iyú, níara yeebáidéeyéicaté Jesucristo itàacái. Nunúacaté manùbéeyéi numáalàidacaténá nía. ¹⁴Nuèpunícáinátéwa càide iyúwa judío íiwitáise ìyáaná, yáté máini numànica cachàiníiri iyú náicha madécaná nunacáiyéicawa nuénánái judíoca máinicáináté cachàiníwanái náicha numànicaté macáita machacàníiri iyú càide iyúwa wàawirináimi judío

fiwitáise íimáaná. ¹⁵Quéwa ipíchawáiseté numusúaca nuicáca èeri, Dios yeedácaté núa nuíbaidacatená irípiná. Yá cáininácáiná Dios iicáca núa, íná imànica nulí cayábèeri mawèníiri iyú imáidáanápínaté núa nuíbaidacatená irípiná. Néese Dios íináidacatéwa imàacáanápínaté nuicáca Jesucristo. Yáté nuicácani. ¹⁶Dios imàacacaté nualíacawa Dios Iiricani yái Jesucristoca, yéewanápiná nucàlidaca yái tàacáisi Jesucristo ìwali càmiyèi judío irí. Idécanáamité Dios imàacaca nuicáca Iiri, yá càmitaté nuwàwacutá áibanái wenàiwica yéewáidáanápínaté núa. ¹⁷Càmítaté nacái nùawa Jerusalén ìyacàlená néré nuicácaténá níara apóstolca, Dios imáidéeyéicaté nupíchawáise. Càmitaté nusutá nuémíawa nía nùasu tàacáisi ìwali Dios imàaquéericaté nulí. Néeseté nùacatéwa machacànita Arabia yàasu cáli néré. Néesetécáwa nuèpùacawa Damasco ìyacàlená néré.

¹⁸Néeseté máisiba camuí idénáami, yá nùacatéwa átata Jerusalén ìyacàlená néré, nupáchiacatenaté Pedro néré, idàbáanaté nùacawa yéewanápiná nualía nuicáca Pedro. Yáté nuyamáacawa Pedro yáapicha quince èeri. ¹⁹Quéwa canácata nuiquéeri áibanái apóstol, abéerita Santiagoquéi nuicá, yái Wáiwacali iméeréerica. ²⁰Núumacué pirí báisiiri iyú, abéerita Jesucristo yái càì imàaquéericaté nualíacawa itàacái. Dios yáalíacawa nucàlidacuéca pirí báisiiri iyúni.

²¹Néese idécanáamité nupáchiaca néré, yáté nùacawa Siria yàasu cáli néré, Cilicia yàasu cáli néré nacái. ²²Níara wéenanái yeebáidéeyéicaté Cristo itàacái ìwacáidáyaquéeyéicatéwa yàcalé imanùbaca Judea yàasu cáli íinata, càmiyéicáwaté yáalí iicáca núa. ²³Néemíacáitaté nuináwaná ìwali. Càì náimacaté nùwali: “Yáta yùuwichàidéericaté wía bàaluité, yái iwàwéericaté imáalàidaca wía ìwalíise yái weebáidáanáca Jesucristo itàacái, siùcade yàaca yàalàaca wenàiwica neebáidáanápíná Jesucristo itàacái”, càì náimacaté nùwali. ²⁴Yá nàacaté Dios irí cayábèeri nùwali Dios iwènúadacáinaté irípináwa nuíwítáise.

Los otros apóstoles aceptan a Pablo

2 ¹Néeseté catorce camuí idénáami, yáté nuèpùa nùacawa Jerusalén ìyacàlená néré àniwa Bernabé yáapicha, yá nutécaté Tito núapichawa. ²Nùacatéwa néré Dios ichùuliacáinaté nùanápínáwa néré. Néeseté Jerusalén ìyacàlená néenibàa nùacawa nàatalé níara nacuèrinánái cáimiétacanéeyéica, wataànícáténá wáapichawáaca méetàucuta áibanái íicha. Yá nucàlidacaté nacuèrinánái irí yái tàacáisica nucàlidéerica càmiyèi judío irí, íiméerica Jesucristo iwasàaca wenàiwica Dios

yàasu yùuwichàacáisi ícha. Nuwàwacaté cayábaca néemiaca nùasu tàacáisi ipíchanaté canáca iwèni yáí íbaidacalésica numàníricaté Dios irípiná, càita nacái yáí íbaidacalési numànírica siùcade. ³Néenialíté abénaméeyéi cachìwéeyéica nacàlidacaté iwàwacutáanása namànica circuncisión Tito irí, yáí núapichéerica griegosàiri, càmfírira judío. Quéwa níai nacuèrinánáica càmitaté nachùulìa Tito namàníinápíná irí circuncisión. ⁴Níara ichùulièyécaté namàníinápíná circuncisión Tito irí, cachìwéeyéica nía meedá icàlidéeyécaté iináwanáwa neebáidáanása Jesucristo itàacái. Nawàlùacatéwa wèewiré ibàacanéri iyú. Yá nawàwacaté nacháawàaca waináwaná ìwali càmicáináté wamàni macái càulenéri wawàsi profeta Moisés ichùulièricaté israelitanái imànica nàacaténaté Dios icàaluíniná. Quéwa Cristo Jesús iwasàacaté wía Moisés yàasu tàacáisi ícha. Càité cachìwéeyéi namànica nawàwacáináté nadacùaca wía wamàníinápínaté àniwa càide iyúwa Moisés ichùulianá israelitanái bàaluité. ⁵Quéwa càmitaté weebá nataacái ibatàa abéeri momentopináta, wawàwacáináté wacùacuéca pirípináni yáí tàacáisi báisírira íméerica Jesucristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha mawèníri iyú.

⁶Níai nacuèrinánái áibanái iiquéeyéica cáimiétaquéeri iyú, càmitaté nachùulìa nucàlidáanápíná áiba wawàsi wàlisài càmfíyeyéi judío irí, néese cayábacaté naicáca nucàlidáanáté Jesucristo iináwaná. Quéwa càmitaté nucutá cayábaanápíná naicáca núa éwita cámiétacanéeyéicáaníta nacuèrinánáica nía, càmicáiná Dios iicá abéeri wenàiwica iyúwa cayábéeri áibanái ícha. ⁷Càmitaté nachùulìa nucàlidáanápínaté áiba wawàsi wàlisài, néese náimacaté nùwali báiscata Dios ichùuliacaté nucàlidáanápíná itàacái càmfíyeyéi judío irí, yáí tàacáisi íméerica Jesucristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha; càité nacái Dios ichùuliacaté Pedro icàlidáanápíná yáí tàacáisi judíonái irí. ⁸Dios ibànùacáináté Pedro iyúwa apóstol icàlidacaténá Jesucristo iináwaná ìwali judíonái irí. Càita nacái Dios ibànùaca núa iyúwa apóstol nucàlidacaténáni càmfíyeyéi judío irí.

⁹Ináté Santiago, Pedro nacái, Juan nacái, níai áibanái iiquéeyécaté iyúwa nacuèrinánáiwa, níata yáalíacatéwa Dios imànicaté nulí yáí cayábéerica mawèníri iyú, imàcacaténaté nucàlidaca itàacái càmfíyeyéi judío irí. Néeseté náibàaca nacáapiwáaca wáapicha, núa, Bernabé nacái náasáidacaténá casímáica naicáca wía iyúwa nàacawéeyéináwa iyúudèeyéica nía. Yáté abédanamata náiwitáise nacái wáapicha wacàlidáanápínaté Jesucristo iináwaná ìwali càmfíyeyéi judío irí idècunitàacá

áibanái apóstol íbaidaca Dios irípiná nacàlidacaténá itàacái judíonái irí. ¹⁰Nasutácate wáicha abéeri wawàsi meedá wayúudàanápináté catúulécaneeyéi wenàiwica, yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái. Càita núalimáidaca numànica cáalíacáiri iyú càiripináta.

Pablo reprende a Pedro en Antioquía

¹¹Quéwa Pedro idécanáamité yàanàaca Antioquía iyacàlená néré, néese nùalàacani cachàiníiri iyú imànicáináté yàacawa áiba wawàsi báawéeri. Càité imànica: ¹²Quéechatécáwa Pedro imànicaté cayábéeri, yáté iyáaca iyáacaléwa wéenanái yáapicha, níara càmiíyéica judío yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái. Néeseté abenaméeyéi judío yàanàaca néré nacái, níái judío Santiago ibànuèyecaté néré, Jerusalén iyacàlená néeséeyéi. Idécanáamité nàanàaca, yá báawacaté naicáca Pedro, yàacawéeridacáináté càmiíyéi judío. Ináté Pedro iwènúacawa càmiíyéi judío íicha yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, càmitaté iyáa iyáacaléwa náapicha càì quirínama cáalucáináté Pedro iicáca níái judío yàanèyecaté Jerusalén néese, casacàacáiná judíonái iicáca càmiíyéi judío. ¹³Néeseté áibanái judío iyéeyecaté yàcalé irícu yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, abédanamata namànica náiwitáisewa Pedro yáapicha, namànicaténá càide iyúwa pucháibéeyéi íiwitáise. Yáté càmita quirínama Bernabé yàacawéeridaca wéenanái càmiíyéi judío. ¹⁴Nuicácaté càmita namàníná càide iyúwa báisíiri tàacáisi yéewáidáaná wía, yái tàacáisi íiméerica Jesucristo iwàsàaca wenàiwica Dios yàasu yúuwichàacáisi íicha mawèníiri iyú, cawínácaalí wenàiwica yeebáidéeyéica Jesucristo. Ináté nùalàaca Pedro cachàiníiri iyú nàacuéseemi macáita níái yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái iwacáidáyaquéeyecatéwa néré. Núumacaté Pedro irí: “Pía judíosàirica, quéechatécáwa piacawéeridacaté wéenanái càmiíyéica judío càide iyúwa càmiíri judío, píalíacáinátéwa cáinináca Dios iicáca macái wenàiwica íiwitáaná abédanamata, íná òcáná pichùullia càì nàyaca càide iyúwa judío íiwitáise iyáaná, níái wéenanái càmiíyéica judío yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái?” càité núumaca Pedro irí.

Los judíos y los no judíos alcanzan la salvación por la fe

¹⁵Néeseté núumaca Pedro irí: “Pía, núa nacái, wíata asáiyéi iyúwa judíonái, càmitaté wamàni iyúwa càmiíyéi judío imàníná, càmiíyéica yeebáida Dios itàacái profeta Moisés itànèericaté. ¹⁶Quéwa éwita judíocáaníta wía, càicáaníta wáalíacawa càmita mabáyawaná Dios

iicáca wía ìwalíise yái wamàníiná càide iyúwa Dios itàacái ímáaná profeta Moisés itànèericaté. Néese mabáyawanáca Dios iicáca wía abéerita ìwalíise yái weebáidáanáca Jesucristo. Iná wía nacái judíoca wadéca weebáidaca Jesucristo yéewanápiná mabáyawanáca Dios iicáca wía ìwalíise yái weebáidáanáca Jesucristo, càmita ìwalíise yái wamàníináca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi ímáaná. Canácáiná wenàiwica Dios iiquéeri mabáyawanéeri iyú ìwalíise yái imàníináca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi ímáaná”, núumacaté Pedro irí.

17Uwé, càita weebáidaca: Mabáyawanáca Dios iicáca wía wàyacáiná abédanamata Cristo yáapicha. Iná áibanái judío càmiyéi yeebáida Cristo náimaca wàwali càicasa wíade iyúwa càmiyéi judío cabáyawanéeyéica, càmicáiná wachùulìa wenàiwica namànica macáita càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi ímáaná. Iná náimaca Cristo idécasa cabáyawanáca imànica wía. ¡Càmíirita! 18Néese cabáyawanáca wía báisíiri iyú wèpùacaalí wéewáidaca wenàiwica iwàwacutáanápinása namànica càide iyúwa profeta Moisés yàasu tàacáisi ichùulianá yéewacaténása cayábaca Dios iicáca wía. Wadéca wásáidaca càmita Dios iicáca wía mabáyawanéeri iyú ìwalíise yái cayábéerica wamàníirica. 19Yái tàacáisi Dios imàaquéericaté profeta Moisés irí yásáidacaté nulí iwàwacutáanáaté nuétácawa nubáyawaná ichùuliacawa càmicáináaté nudé numànica macáita machacàníiri iyú càide iyúwa Dios itàacái ichùulianá wía. Quéwa Cristo yéetácatéwa cruz ìwali nuíchawalíná ipíchaná Dios yùuwichàidaca núa nubáyawaná ìwalíisewa. Siùcade nùyaca abédanamata Cristo yáapicha. Iná yái tàacáisi Dios imàaquéericaté Moisés irí càmita quirínama icháawàaca nubáyawaná. Càmita nacái nucutá Dios iwàsàaca núa yàasu yùuwichàacáisi íichawa ìwalíise yái numàníináca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi ímáaná. Càité Dios imànica nulí nùyacaténá machacàníiri iyú siùcade càide iyúwa Dios iwàwáaná. 20Siùcáisede càmita nùya nucáuca iyúwa, néese Cristo icáuca iyúcata càì nùyaca. Iná yéewa idècunitàacá nùyaca cháì èeri irícu, yá nuebáidaca Dios Iiri itàacái, yái cáininéericaté iicáca núa, imàaquéericaté nacái icáuca yéetácáténáwa nuíchawalíná. 21Càmita caná iwèni nuicáca yái Dios imàníináca walí cayábéeri mawèníiri iyú, néese núalíacawa Cristo yéetácatéwa wáichawalíná wabáyawaná ìwalíise yéewanápiná mabáyawanáca Dios iicáca wía. Néeni, mabáyawanácaalíté Dios iicáca wía ìwalíise yái wamàníináca càide iyúwa itàacái bàaluisàimi ichùulianá wamànicá, yá canáca iwèni meedá yái Cristo yéetáanácawatá.

La ley o la fe

3 ¹¡Píacué Galacia yàasu cáli néeséeyéica, càmitacué pínáidawa cáalíacáiri iyú! Aiba wenàiwica idéca ichìwáidacuéca pía, íná pínáidacuécawa máiwitáiséeri iyú, yá pidécuéca peebáidaca cachìwéeri tàacáisi. Nucàlidacatécué pirí Jesucristo iináwaná ìwali máini machacàníiri iyú. Nucàlidacatécué pirí Cristo yéetáanátéwa cruz ìwali wáichawalíná. Yáté pialíacuéwa cayába amaléeri iyúni cáná yéewaná Jesucristo yéetacatéwa, càide iyúwa nudéca nacáicaalícué numàacaca piicácani pituí iyúwa. ²Péemiàcué cayábani: Píalíacuéwa Espíritu Santo càmitaté iwàlùawa piwàwaliculé ìwalíise yái pimàníinácuéca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi ímáaná, yái tàacáisi Dios imàaquéericaté profeta Moisés irí. ¡Càmírita! Néese Espíritu Santo iwàlùacatécué piwàwaliculé peebáidacáináté yái tàacáisi péemièricatécué, yái Jesucristo iináwanáca, iwasàa wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. Iná pialíacatécué amaléeri iyúni Espíritu Santo càmitacué iwàlùawa piwàwaliculé ìwalíise yái pimàníináca iyúwa Moisés yàasu tàacáisi ímáaná. ³¿Cánásicué yéewaná máini máiwitáiseca pía? Pidàbacatécué pèepunícawa Cristo yáapicha Espíritu Santo ichàini iyú, íná siúcade, ¿cánácué piwàwa pialimáidaca pìyaca machacàníiri iyú pichàini iyúcuéwa meedá? ⁴Yái Espíritu Santo idéca imànicuéca pirí madécaná cayábéeri. ¿Cánácué piwàwa piúcaca píchawa siúcade meedá macáita yái cayábéerica? ¡Nutuìyàaca càminápinácué pimàni cà! ⁵Dios idéca imàacacuéca pirí Espíritu Santo, yá siúcade Dios imànica iyaca pèewi yái canáca áiba yáaliméeri imànica. Dios càmitacué imàni pirí càiri cayábéeri ìwalíise yái pimàníinácuéca càide iyúwa itàacái bàaluisàimi ímáaná, yái tàacáisi Dios imàaquéericaté profeta Moisés irí. Néese Dios imànicuéca pirí yái cayábéerica ìwalíise yái peebáidáanácuéca tàacáisi péemièricatécué Cristo ìwali.

⁶Abraham yeebáidacaté Dios, yáté mabáyawanáca Dios iicácani. ⁷Iná iwàwacutácué pialíacawa cawinácaalí yeebáidéeyéica Dios càide iyúwaté Abraham yeebáidáaná, Dios iicáca nía iyúwa báisiyíei Abraham itaquénáinami. ⁸Dios itàacái yásáidaca walí Dios íináidacatéwa bàaluité iwasàanápináté càmiyíei judío nabáyawaná íichawa, yéewacaténá mabáyawanáca iicáca nía, cawinácaalí yeebáidéeyéipinacaté Dios. Càité Dios icàlidaca Abraham írini bàaluité, yái tàacáisi cayábéerica. Dios íimacaté Abraham irí: “Numànipiná cayábéeriwa macái èeri mìnánái irí yeebáidéeyéica núa càide iyúwa peebáidáaná”, íimacaté

yái Diosca. ⁹Iná yéewa macáita wenàiwica cawinácaalí yeebáidéeyéica, Dios imànica nalí cayábéeri càide iyúwaté imàníná Abraham iríni, yái yeebáidéericaté Dios nacái.

¹⁰Abénaméeyéi wenàiwica iwàwaca mabáyawanáca Dios iicáca nía ìwalíse yái namànínáca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi ímáaná. Quéwa càmita náalimá namànica machacàníri iyú macáita càide iyúwa yái tàacáisi ichùulianá namànica. Iná cabáyawanáca nía, iwàwacutá nacái néetácawa nabáyawaná ichùuliacawa, yácáiná áiba profeta itànàacaté Dios itàacái íméerica: “Iwàwacutá yéetácawa ibáyawaná ichùuliacawa cawinácaalí càníirica imàni mamáalàacata macáita càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi ichùulianá”, ímaca. ¹¹Iná wáaliacawa amaléeri iyúni canácata wenàiwica mabáyawanéeripiná Dios iicáca ìwalíse yái imànínáca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi ímáaná. Yácáiná áiba profeta itànàacaté Dios itàacái íméerica: “Mabáyawanáca Dios iicáca níawamita yeebáidéeyéica Dios. Nàyapiná Dios yáapicha càiripináta”, ímaca yái Dios itàacáica. ¹²Quéwa yái tàacáisi Moisés itànèericaté càníirita ichùulia wenàiwica yeebáidáanápíná Dios, néese yái tàacáisi ímacáita meedá: “Cawinácaalí imànírira càide iyúwa yái tàacáisi ímáaná, yáta mabáyawanéeripiná Dios iicáca”, ímaca. Quéwa canácata èeri mìnali yáaliméeri imànica càide iyúwa yái tàacáisi ímáaná, ínáté iwàwacutá macáita wéetácawa wabáyawaná ichùuliacawa.

¹³Cristo idéca iwasaaca wía ícha yái yùuwichàacáisi yàanèeripináca wàwali ìwalíse yái càníináca wamàni càide iyúwa Dios itàacái ímáaná, yái tàacáisi Moisés itànèericaté. Dios imàacacaté yàasu yùuwichàacáisi yàanàca Cristo ìwali yéetácáténátéwa wáichawalíná. Wáaliacawa Dios yàasu yùuwichàacáisi yàanàacaté Cristo ìwali yácáinaté áiba profeta itànàacaté Dios itàacái íméerica: “Cawinácaalí nachanàidéerica àicu ìwali yéetácáténáwa, náimapiná ìwali Dios idéca yùuwichàidacani manuísíwata”, ímaca. ¹⁴Càité Cristo Jesús yéetácátéwa píchawalínácué yéewanápiná Dios imànicuéca nacái pírí yái cayábéerica icàlidéericaté ìwali Abraham irí, píacué càníiyéica judío yeebáidéeyéica Cristo Jesús itàacái, yéewanápiná nacái macáita wía weedáca Espíritu Santo wawàwaliculéwa càide iyúwa Dios ímáaná weebáidacaalí Jesucristo itàacái.

La ley y la promesa

¹⁵Píacué nuénánáica, siúcade nucàlidacué pírí comparación nàwali níái cháí èeri irícuíyéica: Asìali imànicaalí wawàsi áiba wenàiwica

yáapicha, yá natànàaca nàasu wawàsi iináwaná ìwaliwa cuyàluta ìricu. Néese natànàaca náipidenáwa cuyàluta ìricu náasáidacatená cawèníricani, yái wawàsi namànírica náapichawáaca. Yá canáca yéewaná áiba wenàiwica yúucaca yái wawàsica, càmita nacái yéewa áiba wenàiwica itùculiada ca tàacáisi quiríta. ¹⁶Càité nacái Dios icàlidaca Abraham iríni cáimiétacanéeri iyú imànínápinaté Abraham irí cayábéeri, itaquérinámi irí nacái. Yái tàacáisi càmita íma “itaquénáinámi”, ímáanáca manùbéeyéi, néese íma “itaquérinámi”, ímáanáca abéeri wenàiwica. Yái Abraham itaquérinámi yácata yái Cristoca. ¹⁷Yácata nuwàwéericuéca núumaca pirí: Dios imànicaté wawàsi Abraham yáapicha, néese cawènírica Dios imànica yái wawàsi ípidená ìwaliwa máini cáimiétacanéeri iyú. Néeseté cuatrocientos treinta camuí Abraham yàasu èeri idénáamité àniwa, yá Dios imàacacaté itàacáiwá profeta Moisés irí, nalípiná níara israelitaca. Moisés yàasu tàacáisi càmita yéewa canéerica iwèni imànica yái idàbáanéeri wawàsica Dios imàníricaté Abraham yáapicha. Càmita nacái yéewa Moisés yàasu tàacáisi canéerica iwèni imànica Dios itàacái bàaluitéeri cachàiníwanái Moisés yàasu tàacáisi íicha, Dios icàlidacáinaté Abraham iríni cáimiétacanéeri iyú madécaná camuí Moisés yàasu tàacáisi ipíchawáiseté. ¹⁸Càmita Dios imàni walí cayábéeri ìwalíise yái wamànínáca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi ímáaná. Néese Dios icàlidacaté Abraham iríni cáimiétacanéeri iyú imànínápinaté nalí cayábéeri mawèníri iyú, cawinácaalí yeebáidéeyéica Dios càide iyúwaté Abraham yeebáidáaná. Iná wáalfacawa càmita yéewa weedáca walíwa yái cayábéerica ìwalíise yái wamànínáca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi ímáaná.

¹⁹Siúcade cawàwanáta áibanái iwàwa isutáca yéemíawa núa cánaté yéewaná Dios imàacaca itàacáiwá profeta Moisés irí ichùuliacaténaté israelitanái. Uwé, Dios imàacacaté nalí itàacáiwá yéewanápiná wáalfacawa cabáyawanáca macái èeri mìnánái, càmita nacái wamàni càide iyúwa Dios ímáaná. Iwàwacutácaté namànica càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi ímáaná àta Abraham itaquérinámi yàanàacatalétaté aléi èeri iriculé, yái Cristoca, Dios icàlidéericaté irí cáimiétacanéeri iyú imàacáanápinaté Cristo imànica cayábéeri èeri mìnánái irí. Dios imàacacaté tàacáisi yàasu ángelnái iríwa nacàlidacaténaté itàacái Moisés irí, néese Moisés ichùuliacaté israelitanái namànínápinaté càide iyúwa Dios ímáaná. ²⁰Quéwa abéerita yái Dios itàaníricaté Abraham irí, càmítaté Dios ibànùà ángelnái nacàlidacaténaté Abraham

irí Dios imàníinápínaté irí cayábéeri mawènfiri iyú. Iná yái wawàsi Dios imàníiricaté cáimiétacanéeri iyú Abraham yáapicha, cachàiníricani Moisés yàasu tàacáisi ícha.

El propósito de la ley

²¹Yái tàacáisi nucàlidéericuéca pirí càmita ímáaná profeta Moisés yàasu tàacáisi yùuwide imànica Dios itàacái, yáara wawàsi Dios imàníiricaté cáimiétacanéeri iyú Abraham yáapicha. ¡Càmírita! Néese Dios càmita mabáyawaná iicáca wía ìwalíise yái wamàníináca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi ichùulianá wía. Iná Moisés yàasu tàacáisi càmita yáalimá yàaca wacáuca càmíiri imáalàawa. ²²Càita nacái Dios itàacái icàlidaca walíni: Wabáyawaná ichàini idacùaca wía iyúwa presoíyéi, macáita wía èeri mìnanáica. Càica Dios itàacái ímaca yéewanápiná cawinácaalí yeebáidéeyéica Jesucristo náalimáanápiná needáca nalíwa yái cayábéerica Dios íméericaté cáimiétacanéeri iyú imàníinápínaté nalí.

²³Ipíchawáiseté Jesucristo yàanàaca aléi èeri iriculé, wía judíoca càmítaté yéewa weebáidacani iwàsàacaténá wía Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha. Yái tàacáisi profeta Moisés itànèricaté Dios inùmaliçuise ichùuliacaté wía cachàiníiri iyú, idacùacaté wía nacái iyúwa presoíyéi, cabáyawanácáinaté wía. Càité wàyaca, wía judíoca, àta Dios imàacacatalétaté wáalíacawa iwàwacutáanáaté weebáidaca Jesucristo. ²⁴Péemíacué comparación: Càasuíri asiali idèniaca yàasu wenàiwicawa icuèrica íiwacali yéenibewa. Càita nacái yái Moisés yàasu tàacáisica, càicaténide iyúwa Dios yàasu wenàiwica icuèricaté wía judíoca àta Cristo yàanàacatalétaté yéewanápiná mabáyawanáca Dios iicáca wía ìwalíise yái weebáidáanáca Cristo. ²⁵Quéwa Cristo idéca yàanàaca, íná weebáidaca itàacái. Càmita quirínama profeta Moisés yàasu tàacáisi icùaca wía, càide iyúwa càasuíri yàasu wenàiwica càmita icùca íiwacali yéenibewa, béeyéicaalí nía. Néese Cristo icùaca wía siúcáisede. ²⁶Yá nacái Dios yéenibecuéca pía macáita, píacué càmíiyéica judío peebáidacáinácué Cristo Jesús itàacái. Yá pìyacuéca abédanamata Cristo Jesús yáapicha. ²⁷Bàaluité pibautizácuécawa píasáidacaténácué peebáidaca Cristo Jesús, yá pidàbacatécué pìyaca abédanamata Cristo yáapicha, pìyacuéca nacái siúcade càide iyúwa Cristo íiwitáise ìyáaná. ²⁸Cáinináca Dios iicáca wía macáita abédanamata. Canácata wenàiwica Dios iiquéerica iyúwa áiba íiwitáaná judiónái ícha, judíocaalí wía, càita nacái càmíiyéicaalí judío wía, càita nacái áibanái

yàasu wenàiwicacaalí wía, càita nacái yèepunícaalíwa máiwacalináwaca wía, càita nacái asíanáicaalí wía, càita nacái inanáicaalí wía, néese wàyacaalí abédanamata Cristo Jesús yáapicha, yá cayábaca Dios iicáca wía macáita abédanamata. ²⁹Yá nacái Cristo yàasunáicaalícué pía, yásí Dios iicácuéca pía iyúwa Abraham itaquénáinámi nacái. Càipiná nacái Dios imànicuéca piríwa yái cayábéerica càide iyúwaté icàlidáanaté Abraham iríni cáimiétacanéri iyú.

4 ¹⁻²Siúcade nucàlidacué pirí comparación pialíacaténácuéwa profeta Moisés yàasu tàacáisi ìwali, yái áiba íiwitáanáca tàacáisi Jesucristo itàacái íicha. Cawinácaalí wenàiwica imàníiyéica mamáalàacata càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi íimáaná nawàwacáiná cayábaca Dios iicáca nía, càica níade iyúwa càasuíri ìiri idècunitàacá sùmàicani. Càmitàacá yéewa idèniaca yáaniri yàasu cawèníriwa. Iwàwacutá imànica càide iyúwa icuèrinánái íimáaná. Iná càicanide iyúwa nàasu wenàiwica íibaidéerica mawèníri iyú càiripináta. Quéwa yái sùmài yáanirica idéca imàacaca abé èripiná, béericatalépináta yái ìirica. Iná yéewa yàanàacaalí ùculiiri yàasu èeri, yásí namàacaca idèniaca yáaniri yàasu cawèníriwa. Yái ùculiirica, càicanide iyúwa wía iyéeyéica abédanamata Jesucristo yáapicha. Wáaniri Dios idéca yàaca walí yái cawènírica: Idéca iwasàaca wía yàasu yùuwichàacáisi íichawa ìwalíise yái weebáidáanáca Jesucristo. ³Bàaluité càicuéca wíade iyúwa yái sùmài nachùulièricaté. Wàyacaté càide iyúwa nàasu wenàiwica íibaidéeyéica mawèníri iyú càiripináta, demonionái idacùacáinaté wáiwitáise bàaluité, níara báawéeyéica ángelca icuèyéica yàasu cáli chènuníseeyéiwa, ichùulièyéica nacái èeri mìnánái íiwitáise càmiíyéica yáalía Dios ìwali. ⁴Quéwa Dios íináidacatéwa ibànùanápínaté Iiriwa aléi èeri iriculé, iná yéenáiwana yàanàacaalíté, yáté Dios ibànùaca Iiriwa imusúacaténáwa abéechúa inanái íicha. Judíosaìricatèni, iná imànicaté càide iyúwa judío íiwitáise iyáaná, iyúwa nacái Dios itàacái íimáaná, yái tàacáisi profeta Moisés itànèricaté ichùullacaténá judionái. ⁵Dios ibànùacaté Iiriwa iwasàacaténá wía íicha yái càulenéri tàacáisi profeta Moisés itànèricaté Dios inùmalícuíse, wía judíoca. Càité Dios Iiri iwasàaca wía, iwasàacué nacái pía, Dios yeedácaténá wía macáita yéenibepináwa. Iná càmita iwàwacutá wamànica càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi íimáaná cayábáanápíná Dios iicáca wíatá. ⁶Néese yáasáidacaténá Dios yéenibeca wía, yá Dios ibànùaca walí Espíritu Santo wawàwalículé, yái Espíritu Dios Iiri ibànùerica. Iná yéewa wáimaca Dios irí Espíritu Santo íiwitáise iyú: “iPía, Wáaniri,

cáininéerica waicáca!” Iná yéewa wáimaca. ⁷Càita Dios isùmàireca pía, càmita quirínama demonio idacùa píiwitáise càmicáiná nàasu wenàiwica pía quirínama, néese Dios Iiri idéca iwàsàaca pía náicha. Siùcáisede Dios isùmàireca pía, Iná Dios idéca nacái iwàsàaca pía yàasu yùuwichàacáisi íichawa.

Pablo se preocupa por los creyentes

⁸Píacué càmfíyéica judío, bàaluité càmitacué píalíawa Dios ìwali, yáté càicuéca píade iyúwa demonio yàasu wenàiwica, demonionái idacùacáinácué píiwitáise, pìacaténáté nacàaluíniná, níara cuwáináica, fípidenéeyéica diosnáí, bàaluitécáiná piyúunáidacuéca báisíiri Diosca nía. ⁹Quéwacué siùcade píalíacuécawa Dios ìwali. Cayába cachàini núumaca Dios idéca iicácuéca pipualé quéechatécáwa imànicaténácué pirí cayábéeri. Iná ¿cánácué piwàwa pèepùacawa Dios íicha peebáidacaténá demonio itàacái àniwa, níái canápinéeyéica càmfíyéicué yáalimá iyúudàaca pía? ¿Cánácué piwàwa pimàacaca nadacùaca píiwitáise àniwa? Pidàbacaalícué pimànica càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi íimáaná cayábáanápíná Dios iicácuéca pía, yásí càicuéca píade iyúwa wenàiwica iwàwéeyéica demonio nadacùaca íiwitáise. ¹⁰Aibanái idéca ichìwáidacuéca pía, Iná pidécúéca pidàbaca pimànica macái culto íiwitáaná càide iyúwa judíonái imàníná sábadò írìcu, áiba èeri nacái, quéeri imanùbaca nacái, camuí imanùbaca nacái. Càitacué pimànica madécaná culto cayábáanápínácué máadáiní Dios iicáca pía, piyúunáidacáinácué piwasàanápíná píawawa Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha ìwalíise yái pimànínáca culto. ¹¹Iná máiní achúmaca nuwàwa nuínáidacawa pìwalícué cawàwanáta canáca iwèni yái nuéwáidáanátécúéca pía. Peebáidacaalícué cachìwéeyéi yàasu tàacáisi, yásí canáca iwèni meedá yái nuéwáidáanátécúéca pía.

¹²Píacué nuénánáica, nusutácué píicha wawàsi manuísíwata. Piyacué càide iyúwa nùyáaná. Càmita numàni mamáalàacata càulenéeri wawàsi judíonái imànìirica cayábáanápíná náapicha Dios. Néese nuíbàaca nuwàwawa abéerita Jesucristo iwéré iwàsàacaténá núa Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha càide iyúwacué píibàanáté piwàwawa Jesucristo iwéré peebáidacaalítécúé itàacái quéechatécáwa. Bàaluité nùyacaalítécúé píapicha, càmitaté pimàni nulí báawéeri. ¹³Píalíacuéwa nùuwichàacatéwa uláicái iyú quéechatécáwa nucàlidacaalítécúé pirí yái tàacáisi íiméerica Jesucristo iwàsàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. ¹⁴Yái nùuwichàanácawa uláicái iyú

yáalimáidacatécué iicáwa pía báawáanápínaté piicáca núa, nùasu tàacáisi nacái, máinicáiná báawaca yái uláicáica. Quéwacué càmítaté báawa piicáca núa uláicái ìwalíise. Càmítaté nacái piúca píchawa núa, néese pitàidacatécué núa cayábéeri iyú, peedacatécué núa pìataléwa càide iyúwa idéca nacáicaalí Dios yàasu ángel yàanàaca pìatalécué; ipimànicatécué nulí cayábéeri càide iyúwa idéca nacáicaalí Jesucristo yàanàaca pìatalécué! ¹⁵¿Cánacué càmíta casímái piwàwa núapicha càide iyúwaté quéechatécáwa? Núalimácué nucàlidaca piináwaná ìwali cayábéeri iyú máinícuéca piwàwacaté piyúudàaca núa, ínáté píalimácaalícué pimusúadaca pituíwa pimàacacaténácué nutuípinátáni, yá pimànicatécué càiritá. ¹⁶Quéwa siùcade nuínáidacawa cawàwanátacué piicáca núa càide iyúwa piùwidewa, ìwalíise yái nucàlidáanacatécué pirí báisíiri tàacáisi.

¹⁷Níara cachìwéeyéica nàacué picàaluíniná, namànicuéca pirí máiní cayábéeri iyú nacái cáininacaténácué piicáca núa, quéwa càmítacué nawàwa pirí cayábéeri. Nawàwacué báawaca piicáca wía piicacaténácué níata cáimiétaquéeri iyú. ¹⁸Cayábaca nuémíaca áibanái iináwaná ìwali namànicaalícué pirí cayábéeri nawàwacáiná nayúudàacuéca pía. Cayábaca nacái namànicaalícué pirí cayábéeri càiripináta, càmíirita abéta nùyacatáitacué píapicha. ¹⁹Píacué cáininéeyéica nuicáca càide iyúwa nuénibewa, máinícué achúmaca nuínáidacawa nuwàwawa pìwalícué àniwa càide iyúwa achúmáaná inanái iwàwa ùuwichàacaalíwa cáiwíiri iyú umusúadacaténá iicá èeri. Yá nùuwichàapínáwa nuwàwalícuésewa mamáalàacata àta peebáidacataléta Cristo itàacái tàì íméri iyú pidènìacaténácué Cristo íiwitáise manuísíwata. ²⁰ÍMáinícué nuwàwaca nùyaca píapicha siùcade nutàanacaténácué píapicha éeréeri iyúta, càmíicáiná núalía cayába càinácaalícué iwàwacutáaná núumaca pirí!

El ejemplo de Agar y Sara

²¹Picàlidacué nulí abéeri wawàsi, píacué càmíiyéica judío iwàwéeyéica idacùaca íiwitáisewa pimànicaténácué càide iyúwa càulenéri tàacáisi ímáaná, yái tàacáisi profeta Moisés itànèericaté ichùuliacaténáté judionái. Báisícaalícué piwàwa pimànica càide iyúwa yái tàacáisi ímáaná Dios iwasàanápínácué pía yàasu yùuwichàacáisi íchawa, néese ¿cánacué càmítatáca péewáidawa ìwali cayábéeri iyú píalíacaténácuéwa càinácaalí ímáaná? ²²Dios itàacái profeta Moisés itànèericaté ímaca: Abraham idènìacaté ínuwa idàbáanéechúa

ípidenéechúaca Sara, càmfíchúaca yàasu wenàiwica. Idèniacaté nacái ínuwa ípidenéechúa Agar, úái Sara yàasu wenàiwicaca íbaidéechúaca nalí mawèníri iyú càiripináta. Abraham idèniacaté ìiriwa Ismael Agar yáapicha. Idèniacaté nacái ìiriwa Isaac Sara yáapicha. ²³Uái Agarca, nàasu wenàiwica íbaidéechúaca nalí, udéericucaté, néese umusúadaca iicá èri càide iyúwa macái èri mìnanaí imàníina. Quéwa úái Saraca, càmfíchúataté nàasu wenàiwica, umusúadacaté iicá èri Dios imànicáinaté yái cànírica wenàiwica idé imànica, càmicáinaté yáalimá Sara udéericu, quéwa Dios ichàiniadacaté úa udèniacaténá uiriwa Abraham yáapicha càide iyúwaté Dios icàlidáana Abraham iríni quéechatécáwa, cáimiétacanéeri iyú. ²⁴Yái tàacáisi pucháiba inanái ìwalírica yáasáidaca walí comparación. Níái pucháiba inanáica ímáanáca càicanide iyúwa pucháiba wawási Dios imàníricaté wenàiwicanaí yáapicha yàasu wenàiwicacaténaté nía. Abéeri wawási yácata yái Dios itàacái profeta Moisés itànèricaté ichùuliacaténá israelitanái nàyamáacaalítéwa mawiénita manuíri dúli irí ípidenéeri Sinaí, Dios imànicatáicaté náapicha wawási icùanaté nía. Yái Moisés yàasu tàacáisica, càicanide iyúwa Agar, úái nàasu wenàiwica íbaidéechúacaté mawèníri iyú càiripináta. Péemiacué comparación: Macái sùmài imusuéricatéwa nàasu wenàiwica ícha iwàwacutátaté íbaidaca yátúa íiwacali iríwa mawèníri iyú càiripináta. Càita nacái cawinácaalí wenàiwica iwàwéeyéica isímáidaca Dios ìwalíse yái namànínáca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi ímáaná, càica níade iyúwa áibanái yàasu wenàiwica íbaidéeyéica mawèníri iyú càiripináta. ²⁵Iná Agar ímáanáca càicanide iyúwa Sinaí yàasu manuíri dúli, iyéerica Arabia yàasu cáli íinata. Siùcade Jerusalén iyacàlená mìnanaí càmfíyeyí yeebáida Jesucristo itàacái càica níade iyúwa Agar yéenibe, úái nàasu wenàiwica íbaidéechúacaté mawèníri iyú càiripináta, níacáiná judíonái namànica mamáalàacata càide iyúwa bàaluisàimi tàacáisi ímáaná Moisés itànèricaté ichùuliacaténá israelitanái, quéwa canácatáita náalimá càì nawasàaca níawawa Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha. ²⁶Quéwa úái Saraca, càmfíchúataté nàasu wenàiwica, ímáanáca càicanide iyúwa wàyacàlepiná chènuníiséeri ípidenacataléca wàlisài Jerusalén, wía yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái. Canácata idacuèri wía iyúwa nàasu wenàiwica íbaidéeyéica mawèníri iyú càiripináta, Jesucristocáiná idéca iwasàaca wía ícha yái càulenéeri tàacáisica Moisés ichùulìericaté iyú israelitanái. ²⁷Wáalíacawa wadèniaca wàyacàlepináwa yái Jerusalén iyacàlená

chènuníiséerica, yácaíná áiba profeta itànàacaté comparación Jerusalén ìwali Dios inùmalicuíse. Càica ímáanáca yái comparaciónca: Píacué Jerusalén ìyacàlená chènuníiséeri mìnanáica. Aibanái iicácuéca pía iyúwa máisibáanata meedá càide iyúwa abéechúa inanái càmfíichúa yáalimá idènìaca yéenibewa. Quéwa, siùcade casíimáicué piwàwa manuísíwata, pimáidacué casíimáiri iyú nacái. Manùbapínacué pía náicha níara imàníiyéica mamáalàacata càide iyúwa profeta Moisés yàasu tàacáisi bàaluisàimi ímáaná cayábáanápíná Dios iicáca nía, càica ímáanáca yái comparaciónca. ²⁸Píacué nuénánáica, càicuéca píade iyúwa Abraham ìiri ípidenéericaté Isaac. Píatacué Dios iiquéeyéica iyúwa Abraham itaquénáinámi. Píatacué Dios icàlidéeyéicaté ìwali Abraham irí itaquénáinápínaté nía, píacué yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái. ²⁹Quéwa siùcade áibanái judío càmfíiyéica yeebáida Jesucristo itàacái namànica walí báawéeri càide iyúwa Agar ìiri Ismael imànínáté báawéeri Sara ìiri irí, ípidenéericaté Isaac. Yái Ismael imusúacaté iicá èeri càide iyúwa macái èeri mìnanáí ìyáaná, quéwa Espíritu Santo imànicaté yái càmfíirica wenàiwica idé imànica yéewacaténaté Isaac imusúa iicá èeri. Càita nacái Espíritu Santo idéca imàcaca Dios yéenibeca wía. Yá nacái judíonái imàníiyéica mamáalàacata càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi bàaluisàimi ímáaná nàuwichàidaca wía. ³⁰Dios ímacaté Abraham irí bàaluité: “Pichùlìla píchawa úái Agarca, piasu wenàiwicaca íbaidéechúaca piri mawèñiri iyú; pibànua úapicha uiri nacái, nàacaténáwa déeculé pícha; canácáiná yéewanápiná íbaidéechúa piri uiri yeedáca piasumi yáapicha yái piiri Isaac, pidènièrica píinu Sara yáapichawa, úái càmfíichúaca íbaida mawèñiri iyú càiripináta”, càité ímaca. ³¹Iná píacué nuénánáica, wía yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, càmita càì wíade iyúwa Agar yéenibe, íbaidéeyéipínaté mawèñiri iyú càiripináta càide iyúwa áibanái yàasu wenàiwica meedá. Càmita iwàwacutá wamànica mamáalàacata càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi bàaluisàimi ímáaná. Néese càica wíade iyúwa Sara yéenibe, úái càmfíichúacaté áibanái yàasu wenàiwica, Jesucristocáiná idéca iwasàaca wía, yéewacaténá Dios yéenibeca wía.

Firmes en la libertad

5 ¹ Cristo idéca iwasàaca wía ícha yái càulenéeri tàacáisica profeta Moisés ichùulièricaté iyú israelitanái. Iná càmita iwàwacutá wamànica càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi ímáaná cayábáanápíná

wáapicha Dios Cristo yéetácáinátéwa wáichawalíná wabáyawaná ìwalíise iwasàacaténá wía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. Iná cachàinicué píiwitáise pèepunícáténácuéwa macàaluínínáwaca. Aibanái iwàwa idacùacuéca píiwitáise àniwa iyúwa nàasu wenàiwica iwàwacutéeyéica íibaidaca cachàini mawèníiri iyú càiripináta. Náimaca iwàwacutáanásacué pimànica càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi bàaluisàimi íimáaná cayábáanápíná Dios iicácuéca pía. Picácué peebá nachìwa.

²Péemiacué nulí cayába. Núa Pablo núumacué pirí, píacué càmfíyéica judío, pimàacacaalícué cachìwéeyéi namànicuéca pirí circuncisión piwasàanápínácué píawawa Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha, néese càmitanica Cristo iwasàacué píawa. ³Nuwàwa nucàlidacuéca pirí àniwani: áibacaalí asiali imàacacaalí namànica irí circuncisión cayábáanápíná Dios iicácani, yásí iwàwacutáca imànica macáita machacàníiri iyú càide iyúwa Moisés ichùllianáté israelitanái. ⁴Píacué iwàwéeyéica mabáyawanáca Dios iicáca pía ìwalíise yái pimànínácuéca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi íimáaná. Péemiacué cayába: Pidécuéca piwènúadaca píiwitáisewa Cristo íicha, piúcacáinácué píichawani, yái cayábéerica Dios iwàwéericuéca imànica pirí. ⁵Quéwa wía yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, Espíritu Santo imàacaca wáalíacawa, imàaca nacái weebáidaca mabáyawanáanáca Dios iicáca wía. ⁶Wía iyéeyéica abédanamata Cristo Jesús yáapicha, canáta iwèni Dios irí áibanái imànicaalí walí circuncisión, càita nacái càmicaalí namàni walí circuncisión. Abéerita iwàwacutá weebáidaca Jesucristo itàacái. Báisícaalí weebáidaca, yásí wamànipíná áibanái irí cayábéeri cáininéeri iyú.

⁷Quéechatécáwa peebáidacatécué cayába. ¿Cánácué pimàaca áibanái cachìwéeyéi iwènúadaca píiwitáise íicha yái báisíiri tàacáisica? ⁸Càmírita Dios yái imèniadéericuéca pía; néese Dios idéca imáidacuéca pía iwasàacaténácué pía íicha yái càulenéeri wawàsica. ⁹Aiba comparación íimaca: “Nèewiàdacaalí achúmanamata levadura íibesi yèewi, yásí levadura imàacaca macáita íibesi ínísàacawa”, càì íimaca. Càita nacái pimàacacaalícué áiba wenàiwica yéewáidacuéca pía cachìwéeri tàacáisi iyú, yásí mesúnamáita macáita piméeràapínácuécawa báisíiri tàacáisi íicha. ¹⁰Quéwa manuíca nuínáidacawa nuwàwawa Wáiwacali ìwali càmfínápínácué píináidawa áibalé íicha yái nuínáidáanácawa. Núalía nacáwa Dios yùuwichàidáanápíná abédanama macáita cawinácaalí imèniadéericuéca pía cachìwéeri tàacáisi iyú.

¹¹Píacué nuénánáica pialíacuéwa cayába càmita nuchùulì wenàiwica namànínapíná nalíwa circuncisión cayábáanápíná Dios iicáca nía. Nucàlidacaalí mamáalàacata nalítáni, yásí judíonái càmita nàuwichàida mamáalàacata núatá nùasu tàacáisi ìwalísewa, níacáiná judíoca nawàwaca macáita namànica circuncisión, náimacáiná càmitasa cayába Dios iicáca wenàiwica càmiyéica imàni circuncisión. Quéwa báawaca meedá judíonái iicáca nucàlidáaná Cristo ìwali yéetáanátéwa cruz ìwali wáichawalíná iwasàacaténá wía Dios yàasu yùuwichàacáisi fícha. ¹²Quéwa níara imèniadéeyéicuéca pía cachìwéeri tàacáisi iyú pimàacacaténácué namànica pirí circuncisión cayábáanápíná Dios iicáca pía, néese ìcáná càmita nèepùawa píchacué náiríadacaténá naináwatá? Báawacáiná Dios iicáca yái nachùulianácuéca pimànica circuncisión, píacué càmiyéica judío.

¹³Néeni píacué nuénánáica, Dios idéca imáidacuéca pía iwasàacaténácué pía yéewanápínácué pèepunicawa matuíbanáiri iyú. Càmitacué iwàwacutá pimànica càide iyúwa càulenéri tàacáisi íimáaná Moisés itànèericaté, quéwa picácué pimàni máiwitáiséeri iyú meedá càide iyúwa píiwitáise bàaluisàimi iwàwáaná imànica mamáalàacata. Néese piyúdàayacacuéwa píasáidacaténácué cáinináca piicáyacacawa. ¹⁴Macáita tàacáisi Moisés itànèericaté Dios inùmaliçuíse íimáanáca abéerita wawàsi. Càì íimaca yái abéerita ichùulíacanásica máiníri iwàwacutáca weebáidaca: “Cáininá piicáca áibanái wenàiwica, càide iyúwa cáinináaná piicáca píawawa”, càì íimaca. ¹⁵Picácué picuísáyacawa, càita nacái picácué pitàaní báawéeri iyú piríwáaca càide iyúwa cuwèesínái yaamíayacacaalíwa, nayáayacaca nacáíwa. Pimànicaalícué càiri báawéeri, néese càmitacué quirínama cáinináca piicáyacacawa, yá nacái càmitacué quirínama peebáida Cristo itàacái.

Los deseos humanos y la vida por el Espíritu

¹⁶Iná núumacué pirí: Piyacué càide iyúwa Espíritu Santo ichùulianácué pía. Picácué pimàni càide iyúwa píiwitáise bàaluisàimi iwàwáanácué pimànica pibáyawanáwa. ¹⁷Yácáiná wáiwitáise bàaluisàimi yùuwideca imànica Espíritu Santo. Càita nacái Espíritu Santo yùuwideca imànica wáiwitáise bàaluisàimi iwàwéerica wamànica wabáyawanáwa. Yá máiní nàuwidéyacacawa náipunitawáaca íná càulenácuéca pimànica cayábéeri càide iyúwa piwàwáaná. ¹⁸Quéwa Espíritu Santo icùacaalícué píiwitáise, néese càmita yéewa Moisés yàasu tàacáisi bàaluisàimi

icháawàacuéca pibáyawaná, pimànicáinácué cayábéeri càide iyúwa Dios ichùulianá.

¹⁹Macáita wáalíacawa càinácaalí iyú namànica níara yèepuníiyéicawa càide iyúwa náiwitáise bàaluisàimi cabáyawanéeri ichùulianá nía: Naimáca áiba yáapicha càmfíchúaca náinusíwa, càmfírira nacái nanírísíwa; namàni nacái nainá iyúwa casaquèeri wawàsi càmfírira Dios ibatàa wenàiwica imànica; namànica macái báawéeri íiwitáaná máaléquéeri iyú, mabáiníiri iyú áibanái yàacuésemi. ²⁰Nàaca cuwáináí yéenáíwaná icàaluíniná, níái ídoloca; namàni nacái namàliyéidewa namáidacaténá demonionái iyúudàanápíná nía; nàuwidéyacacawa náipunitawáaca. Nacúsáyacacawa; báawaca naicáyacacawa nàasu cawèniiri ìwalíisewáaca. Ráunamáita calúaca nía. Namànica macái wawàsi nalípináwa meedá; càmita nawàwa abédanaméeri náiwitáise áibanái yáapicha; naseríaca náichawáaca. ²¹Nawàwa needáca nàasupináwa áibanái wenàiwica yàasu; nanúaca wenàiwica; icàméeyéi nacái; camùnica nía, iyéeyéica máiní manuú iyáacaléwa; yá namànica macái báawéeri íiwitáaná. Càita nùalàacuéca pía siuca àniwade càide iyúwaté nucàlidáanácué piri bàaluté: Macái wenàiwica imàniyéica ìyaca ibáyawanáwa càì mamáalàacata, canáca yéewanápíná nawàlùacawa Dios iyacàle iriculé Dios icùacataléca macáita chènuniré.

²²Quéwa Espíritu Santo icùacaalí wáiwitáise, yásí cáinináca waicáca áibanái; cayábaca nacái wawàwa; matuúbanáica nacái wáiwitáise; wàideniaca nacái wàuwichàanáwa matuúbanáiri iyú áibanái imànicaalí walí báawéeri; cayábaca nacái wáiwitáise; wamàni nacái áibanái írì cayábéeri; wamànica macáita machacàníiri iyú yéewanápíná manuúca áibanái íináidacawa iwàwawa wàwali. ²³Espíritu Santo icùacaalí wáiwitáise, yá càmita cáimacái waicá wíawawa áibanái íicha; wacua nacái wíawawa ipíchaná wamànica wabáyawanáwa. Iná wamàcacaaalí Espíritu Santo icùaca wáiwitáise, yásí wamànica wàyaca càide iyúwa Dios itàacái ichùulianá wía. ²⁴Càide iyúwaté natàtáaná Jesucristo cruz ìwali, càita nacái wía Jesucristo yàasunáica, wadéca wawènúacawa wáiwitáise bàaluisàimi íichawa, càide iyúwa wadéca nacáicaalí watàtaca wáiwitáise bàaluisàimiwa cruz ìwali yéetácaténáwa, macáita yái wabáyawanáca wawàwéerica wamànica. Càita iwàwacutá waicáca wíawawa iyúwa yéetéyéimiwa càmfíyéica yáalimá imànica ibáyawanáwa, ipíchaná wamànica wabáyawanáwa. ²⁵Espíritu Santo idéca yàaca wacáuca wàlisài càmfírira imáalàawa, íná iwàwacutá wamàcacaca Espíritu Santo icùaca wáiwitáise wamànicaténá càide iyúwa ichùulianá wía.

²⁶Picácué cáimacái waicáca wíawawa áibanái ícha. Picácué nacái wáalimáidaca waicá wíawáaca calúanápiná wamànyacacawa. Picácué nacái báawa waicáyacacawa wàasu cawènfiri ìwalíisewáaca.

Ayúdense unos a otros

6 ¹Píacué nuénánáica, píalíacaalíwa abéeri péená idéca imànica isicúata ibáyawanáwa, néese abénaméeyéi pèewi Espíritu Santo icuèyéica íiwitáise níata iwàwacutá iyúudàacani iwènúadacaténá íiwitáisewa Dios irípiná àniwa, nàalàacani nacái imàacáanápíná íchawa ibáyawanáwa. Quéwa iwàwacutácué píalàacani éeréeri iyú. Píicácué píichawa cayába nacái ipíchaná Satanás yáalimáidacuéca pía nacái pímanínápinácuéca píbáyawanáwa. ²Piyúudàayacacuéwa píwènúadánápiná píiwitáisewa Dios irípiná àniwa píbáyawaná íchacuéwa. Càipínácué pímaníca càide iyúwaté Cristo ichùullaná wía, wía yebáidéyéica itàacái.

³Picácué cachàini waicáca wíawawa áibanái ícha, wíacáiná èeri mìnanáí, càmita báisí cachàinica wía. Cáimacáicaalí waicáca wíawawa áibanái ícha, yásí wachìwáidacáita wíawawa meedá. ⁴Macáitacué iwàwacutá píináidacawa píwàwalicuésewa ìwali yái pímaníricuéca asáisi cayábacaalíni. Néese cayábacaalíni, yásí yáalimácué casíimáica pía píwàwalicuésewa ìwali yái pímaníríca. Iwàwacutácué càmita cáimacái píicáca píawawa áibanái ícha. ⁵Macáicáináta wía èeri mìnánáica áibaalí wawàwaca wamànica wabáyawanáwa, canácáiná mabáyawanéeri cháí èeri irícu.

⁶Cawinácaalícué yéewáida pía iyú yái Dios itàacái íiméerica Jesucristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha, píacué yàasupíná macái píasu yéenáwa cayábéeri íiwitáaná imanùbaca píacaténácué iwèni.

⁷Abénaméeyéi cachìwéeyéi náimaca càmitasa yéewa Dios íicáca yái pímaníricuéca, càmitasa nacái yùuwichàidapínácué píawa píbáyawaná ìwaliwa. Quéwa nachìwa meedá. Picácué peebá nalí. Càmitacué yéewa píchìwáidaca Dios, píicáanícáténácáita iquíniná meedá. Péemíacué comparación: Aiba ibànacaalí bànacalé íimi, yásí yeedáca yái bànacalé íiwitáaná iyacanáca yàasu èeri irícu. Càita nacái, càinácaalícué pímaníca, yásí Dios yàapínácué píwèni. ⁸Cawinácaalí imàníríca ibáyawanáwa càide iyúwa íiwitáise cabáyawanéeri iwàwáaná, yéetápinácawa yùuwichàacaténáwa càiripínáta. Quéwa cawinácaalí imàníríca càide iyúwa Espíritu

Santo iwàwáaná, yeedápináca iríwa icáucawa càmfiri imáalàawa Espíritu Santo yèeripináca irí. ⁹Iná iwàwacutá càmita waméyáawa wamànica cayábéeri, yácáiná càmicaalí waméyáawa wamànica cayábéeri, yásí Dios yàapiná walí wàasu cawèníriwa áibaalípiná yéenáiwaná yàanàacatalépináca. ¹⁰Iná chácátáinápinácaalí wáalimáca wamànica cayábéeri, iwàwacutá wamànica cayábéeri macái iríta, cachàiníwanái nacái nalí waiquéeyéica iyúwa wéénánáisiwawa neebáidacáiná Jesucristo itàacái.

Advertencias y saludos finales

¹¹ ¡Piicácué yái manuíri letra nutà nèericuéca pirí siùcade nutà àacaténácué pirí yái achúméeríina tàacáisica nucáapi iyúwa! ¹²Níara ichùulièyéica pimàníinápinácué piríwa circuncisión nacàlidaca càiri cachìwéeri tàacáisi cayábacaténácáita áibanái judíonái iicáca nía meedá. Càmita nawàwa judíonái yùuwichàidaca nía ìwalíise yái nacàlidáanáca tàacáisi íiméerica Jesucristo yéetáanátéwa cruz ìwali wáichawalíná iwàsàacaténá wía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. ¹³Níara judíoca càmita namàni macáita càide iyúwa profeta Moisés yàasu tàacáisi ichùulianá judíonái imànica. Canácata yáaliméerica imànica macáita machacàníri iyú càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi íimáaná. Nawàwacáita nacàlidaca naináwanáwa pìwalicué canùmaséeri iyú meedá; nawàwa nacàlidaca nachùuliacuécasa pía pimànicaténácué circuncisión áibanáicaténá yáalíacawa néewáidacalécuéca pía, níái cachìwéeyéica. ¹⁴Quéwa càmita nuwàwa nucàlidaca nuináwanáwa canùmaséeri iyú. Néese nuwàwa nucàlidaca abéerita Wáiwacali Jesucristo iináwaná ìwali, yéetácatéwa cruz ìwali iwàsàacaténá wía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. Cristo yéetácatéwa cruz ìwali nuíchawalíná, íná nuicáca núawawa nacái càide iyúwa wenàiwica yéetéericatéwa íicha macái wawàsi báawéerica èeri mìnánái iwàwéerica numànica. Canéeri nulí iwèni macáita yái báawéerica, càmita quirínama nuwàwa numàni cà. ¹⁵Néese, wàyacaalí abédanamata Cristo Jesús yáapicha, yá canéeri walí iwèni wasèenái imànicaalí walí circuncisión, càita nacái càmicaalí namànité walí circuncisión. Abéerita cawènírica walí yái Dios iwàlisàidáanáca wáiwitáise, wía yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái. ¹⁶Nusutácué Dios íicha pirípinácué imàacáanápiná piyaca matuíbanáiri iyú, iicáanápinácué pipualé nacái, macáitacué pía yeebáidéeyéica càide iyúwa nucàlidáanácué piríni, macáitacué pía nacái Dios yàasu wenàiwicaca báisfiri iyú.

17 Siucáisede càmita nuwàwa áibanái íimaca càmitasa Jesús ibànù núa, nasàiwicacaténá nulí wawàsi. Yái cabèesi yáaminá nùwalíseérica yáasáidaca amaléeri iyú nudéca nùuwichàacawa Jesús irípiná yàasu wenàiwicacáiná núa.

18 Píacué nuénánáica, nusutácué Wáiwacali Jesucristo ícha pirípinácué imànínápiná pirí cayábéeri mawènfiri iyú, macáitacué pía. Báisíta, amén.

(Gálatas 6.17)